

Besluit

Onderwerp

Besluit inzake de verklaring omtrent de rechtmatigheid van de verwerking “bittorrent onderzoeksbestand” van Stichting BREIN; z2015-00574

1 Inleiding: aanleiding voorafgaand onderzoek

Op 21 juli 2015 heeft Stichting BREIN – ingevolge artikel 27, van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) – bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP), sinds 1 januari 2016: Autoriteit persoonsgegevens, een voorgenomen verwerking van persoonsgegevens gemeld. Deze melding is bij de Autoriteit Persoonsgegevens bekend onder meldingsnummer m1597239 en onder de naam bittorrent onderzoeksbestand.

Stichting BREIN is een Nederlandse stichting met als doel het bestrijden van onrechtmatige exploitatie van auteursrechtelijk beschermde werken en het behartigen van de auteursrechtelijke belangen van de aangesloten organisaties. Bij Stichting BREIN zijn groepen van zowel grote als kleine recht- en belanghebbenden op het gebied van muziek, film, video, boeken, games en andere interactieve software aangesloten.

Op grond van de beschikbare informatie concludeert de Autoriteit Persoonsgegevens dat Stichting BREIN voornemens is gegevens vast te leggen op grond van het gericht verzamelen van informatie door middel van eigen onderzoek zonder de betrokkene daarvan op de hoogte te stellen. Ingevolge artikel 31, eerste lid, onder b, Wbp is in een dergelijk geval een voorafgaand onderzoek vereist.

Op grond van de beschikbare informatie concludeert de Autoriteit Persoonsgegevens eveneens dat Stichting BREIN voornemens is strafrechtelijke gegevens en/of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag te verwerken, anders dan in de gevallen genoemd in artikel 22, vierde lid, onderdelen a en b Wbp. Het begrip ‘strafrechtelijke gegevens’ heeft betrekking op zowel een veroordeling als op de min of meer gegronde verdenkingen van strafrechtelijk gedrag. Ingevolge artikel 31, eerste lid, onder c, Wbp is een voorafgaand onderzoek vereist indien de verantwoordelijke, anders dan in de gevallen genoemd in artikel 22, vierde lid, onderdelen a en b Wbp, voornemens is strafrechtelijke gegevens of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag te verwerken ten behoeve van derden.

Datum

6 januari 2016

Naar aanleiding van de melding heeft de Autoriteit Persoonsgegevens een voorafgaand onderzoek, zoals bedoeld in artikel 31 Wbp, ingesteld.

In het voorbereidende deel van het voorafgaand onderzoek vormt de toezichthouder zich een algemeen beeld van de rechtmatigheid van de door Stichting BREIN beschreven voorgenomen gegevensverwerking tegen de achtergrond van de algemene waarborgen uit de Wbp. In een nader onderzoek worden met name de risicovolle aspecten van de voorgenomen verwerking beoordeeld. Het voorafgaand onderzoek leidt tot een verklaring omtrent de rechtmatigheid als bedoeld in artikel 32 Wbp.

2 Procedureverloop

Stichting BREIN heeft op 21 juli 2015 melding gedaan bij het CBP van het voornemen om gegevens te verwerken in het kader van een zogenaamd "bittorrent onderzoeksbestand". In deze melding heeft Stichting BREIN het CBP verzocht om een voorafgaand onderzoek naar deze verwerking in te stellen. Het CBP heeft op 29 juli 2015 gevraagd om nadere inlichtingen over de voorgenomen gegevensverwerking in het kader van het voorgenomen bittorrentonderzoek. Stichting BREIN heeft hierop gereageerd bij brief van 7 augustus 2015. Op 14 augustus 2015 heeft het CBP aan Stichting BREIN medegedeeld dat naar aanleiding van het voorbereidend onderzoek een nader onderzoek is ingesteld als bedoeld in artikel 32, vierde lid, Wbp. In dit kader zijn nadere inlichtingen ingewonnen.

Op 3 november 2015 heeft het CBP Stichting BREIN schriftelijk op de hoogte gebracht van het voornemen om de onderzochte verwerking rechtmatig te verklaren en het ontwerpbesluit toegezonden.

Op het voorbereidend onderzoek is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het CBP heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegd. Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht.

3 Feitelijke weergave verwerking

Stichting BREIN is voornemens om gegevens te verzamelen van personen die bestanden uitwisselen via bittorrent netwerken. De gegevensverwerking bestaat uit het vastleggen van IP-adressen en gebruikersnamen van bittorrent-gebruikers met als doel het doen van onderzoek naar betrokkenheid van deze gebruikers bij ongeautoriseerde uitwisseling van auteursrechtelijk beschermde werken. Bij het verzamelen van deze gegevens richt Stichting BREIN zich op gebruikers die actief auteursrechtelijk beschermde werken aanbieden op bittorrent platformen en die op grote schaal dergelijke bestanden delen. Hierbij zal Stichting BREIN prioriteringscriteria hanteren om haar doelgroep nader te selecteren. Stichting BREIN is voornemens de na selectie resterende IP-adressen op te nemen in het onder nummer 1231660 gemelde anti-piraterij databestand ter verdere verwerking. Het gaat daarbij om IP-adressen en aliassen van bittorrent gebruikers die vermoedelijk betrokken zijn bij de uitwisseling van auteursrechtelijk beschermde werken, zonder daartoe gerechtigd te zijn. Op deze wijze verkrijgt Stichting BREIN persoonsgegevens, namelijk IP adressen, die via de internet service provider van de gebruiker zijn te herleiden naar een specifieke abonnee.

Datum

6 januari 2016

Bittorrent is een methode om via internet grote computerbestanden, zoals films, televisieseries, muziek, spellen et cetera, eenvoudig en snel uit te wisselen met andere gebruikers. Het uitwisselen gaat door middel van “torrent”-bestanden, dit zijn een soort links, of verwijzende bestanden, die op een bittorrent-indexeringswebsite op overzichtelijke wijze worden gepubliceerd. Wanneer een gebruiker op zoek is naar een bepaald werk, zoals een film, dan kan aan de hand van de titel van de film gezocht worden naar torrents via de indexeringswebsite. Een torrentbestand bevat zelf niet de inhoud waar een gebruiker naar zoekt, maar bevat verwijzingen naar locaties waar het desbetreffende werk beschikbaar is. Als een gebruiker op de torrent klikt, dan wordt het bestand (de inhoud) waar de gebruiker naar op zoek is automatisch gedownload. Deze inhoud bevindt zich op de computer van een andere gebruiker, die fungeert als aanbieder van het werk (seeder). Het bittorrent protocol kenmerkt zich onder andere door het feit dat zodra een download begint, deze vragende gebruiker (leecher) meteen ook functioneert als aanbieder van het werk, zodra dat wordt opgeslagen op zijn harde schijf. Daardoor kunnen in korte tijd veel locaties fungeren als seeder en kunnen grote bestanden zeer snel uitgewisseld worden. Een groep gebruikers die op deze wijze een bepaald bestand uitwisselt wordt “zwerm” genoemd.

Bij het uitwisselen van bestanden via bittorrent zijn geen naam, adres of woonplaatsgegevens van de gebruikers die fungeren als leecher of seeder betrokken. Het IP-adres van een gebruiker die bestanden aanbiedt of opslaat (uploaden of downloaden) circuleert wel binnen de bittorrent omgeving. Daarnaast kiezen gebruikers een alias als gebruikersnaam. Het IP-adres geeft onder meer aan welke internet service provider de gebruiker heeft en via deze internet service provider kan de identiteit van de individuele gebruiker worden achterhaald.

Stichting BREIN is voornemens IP-adressen vast te leggen van actieve bittorrentgebruikers die op grote schaal auteursrechtelijk beschermde werken aanbieden. Dit type gebruikers is te vinden door te onderzoeken welke gebruiker steeds als eerste seeder verschijnt in een zwerm, dat wil zeggen, degene die als eerste een bestand aanbiedt. De titels van de bestanden en de aliases van degene die de torrents hebben gepubliceerd zijn aanknopingspunten in het onderzoek. Ook wordt gekeken welke gebruikers opvallend vaak bestanden delen.

Nadat de IP-adressen van mogelijke eerste en grootschalige uploaders zijn verzameld in een onderzoeksbestand, verrichten medewerkers van Stichting BREIN nader onderzoek.

Afbakening bittorrent onderzoek door Stichting BREIN

Medewerkers van Stichting BREIN onderzoeken populaire bittorrent-indexeringswebsites op recente torrents die verwijzen naar auteursrechtelijk beschermde producties van bij Stichting BREIN aangesloten rechthebbenden. Het gaat hier om producties die van Nederlandse makelij zijn of op de Nederlandse markt gericht zijn. Stichting BREIN zoekt daarom onder meer op titels van Nederlandse producties die op het moment van onderzoek auteursrechtelijk beschermd zijn en waarvan de distributie (nog) niet is toegestaan door de rechthebbende. Dit is met name het geval wanneer een recent werk kort na de officiële publicatie door de rechthebbende via het bittorrent verkeer wordt gedeeld zonder dat distributie van dit werk toegestaan is door de bij Stichting BREIN aangesloten rechthebbende.

De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat Stichting BREIN een nadere afbakening heeft aangebracht voor wat betreft het vastleggen van IP-adressen door middel van selectiecriteria.

Datum

6 januari 2016

1. Alleen IP-adressen met een Nederlandse oorsprong komen in aanmerking voor het onderzoek. “Buitenlandse” IP-adressen worden, indien zij terechtkomen in het onderzoeksbestand, onmiddellijk verwijderd.
2. Stichting BREIN richt zich op IP-adressen die zich vroeg in de zwerm bevinden, dat wil zeggen: degene die het bestand als eerste aanbiedt (“eerste uploader”) of degene die kort (seconden) na de eerste publicatie van een torrent begint met downloaden;
3. Stichting BREIN richt zich op gebruikers die het bestand volledig in het bezit hebben en beschikbaar stellen (100% seeding).
4. IP adressen komen in aanmerking voor nader onderzoek als de betreffende gebruiker regelmatig voorkomt in meerdere zwermen als aanbieder van vermoedelijk inbreukmakend materiaal (“grote uploader”). Om herhaling te kunnen constateren worden de IP adressen gedurende 12 weken bewaard in het kader van het onderzoek. Nederlandse IP-adressen die eenmalig in bittorrent-zwermen worden aangetroffen zullen zonder verder onderzoek uiterlijk binnen 12 weken worden vernietigd. Dit geldt ook voor Nederlandse IP-adressen die meer dan eens in bittorrent-zwermen worden aangetroffen zonder dat ze vermoedelijk toebehoren aan eerste en /of grote uploaders.

De Autoriteit Persoonsgegevens merkt op dat een dergelijke afbakening, zowel qua type bestanden als qua doelgroep belangrijk is voor de proportionaliteit van deze werkwijze en dat het van belang is om gericht onderzoek te blijven doen, in plaats van het hele bittorrentverkeer te monitoren of anderszins betrekken bij het onderzoek.

Stichting BREIN heeft verklaard – en in de melding aangegeven – dat Nederlandse IP-adressen die meer dan eens in bittorrent-zwermen worden aangetroffen en die vermoedelijk toebehoren aan eerste en /of grote uploaders, maar ten aanzien waarvan niet het voornemen bestaat daaraan binnen zes maanden nadere opvolging te geven, alsnog zullen worden vernietigd. De na selectie overgebleven gegevens van bittorrent gebruikers worden door een medewerker opgenomen in een onderzoeksdossier en overgeheveld naar het anti piraterij databestand van Stichting BREIN (meldingsnummer 1231660).

Opname in dat bestand heeft het doel om de betreffende houders van de IP-adressen in of buiten rechte aan te spreken in verband met vermoedelijk inbreukmakende handelingen waarbij zij volgens Stichting BREIN betrokken zijn. Hiertoe doet de stichting nader onderzoek naar de identiteit van de gebruikers van de IP- adressen. Stichting BREIN zal voor het achterhalen van contactgegevens van een betrokkene op basis van gegevens uit het bittorrentonderzoek uitsluitend internet service providers benaderen met een verzoek om aanvullende persoonsgegevens, al dan niet met tussenkomst van de rechter. Wanneer de identiteit van de gebruiker is vastgesteld, is Stichting BREIN voornemens deze betrokkene persoonlijk te benaderen om hem te informeren over het onderzoek en hem aan te spreken vanwege gedragingen die inbreuk maken op het auteursrecht.

Werkwijze Bittorrentonderzoek

Stichting BREIN zal gaan deelnemen aan zwermen in een Bittorrent-netwerk die de vermoedelijk inbreukmakende bestanden (titels die binnen de prioriteringscriteria vallen) delen, om inzicht te krijgen in de IP-adressen die zich binnen de zwerm bevinden en waartussen bestanden worden uitgewisseld. Door zelf deel te nemen aan de zwerm kan BREIN ook zelf (delen van) een bestand, dat wordt aangeboden

Datum

6 januari 2016

via de torrent file op een indexeringspagina, downloaden om kennis te nemen van de inhoud daarvan. Als blijkt dat er inderdaad sprake is van, bijvoorbeeld, een illegale kopie van een Nederlandse film, dan staat vast dat de gebruikers die deelnemen aan de zwerm betrokken zijn bij een schending van het auteursrecht. Daarbij wordt nader bekeken of de vastgelegde IP-adressen vallen binnen de prioriteringscriteria en of onderzoek naar de identiteit van de betrokken gebruikers opportuun is. Wanneer dit het geval is worden de gegevens opgenomen in het anti-piraterij databestand en begint Stichting Brein met het onderzoek naar de personen die vermoedelijk betrokken zijn bij de geconstateerde inbreukmakende handelingen. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval onderneemt BREIN in dat geval de volgende acties. De Stichting neemt contact op met internet service providers om aanvullende persoonsgegevens van de bittorrent-gebruikers op te vragen aan de hand van de vastgelegde IP-adressen. Wanneer die gegevens, al dan niet via de rechter, achterhaald zijn informeert BREIN de betrokkene over het onderzoek en de opname van diens gegevens in het kader van bittorrent-onderzoek en het anti piraterij databestand zodra dit mogelijk is. Daaraan wordt één van de onderstaande vijf acties gekoppeld:

1. BREIN stuurt een waarschuwing aan de betrokkene;
2. BREIN treft een minnelijke schikking met de inbreukmaker en vraagt deze een onthoudingsverklaring met boetebeding te ondertekenen;
3. BREIN treft een schikking, vraagt een onthoudingsverklaring met boetebeding en verhaalt de gemaakte kosten op de betrokkene;
4. BREIN stuurt de inbreukmaker een dagvaarding waarin een verbod en vergoeding van de kosten wordt gevorderd; of
5. BREIN stuurt een dagvaarding waarin naast een verbod en kostenvergoeding ook schadevergoeding wordt gevorderd. In deze gevallen treedt naast BREIN ook de rechthebbende als eisende partij op.

De Autoriteit Persoonsgegevens gaat er op basis van de verklaringen van Stichting BREIN van uit dat er geen professionele derden (zoals handelsinformatiebureaus of recherchebureaus) ingeschakeld worden bij het achterhalen van deze persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft voor de verwerkingen in het kader van het anti piraterij bestand van Stichting BREIN (meldingsnummer 1231660) een verklaring omtrent de rechtmatigheid afgegeven op 16 april 2004.

Op grond van de verklaringen van BREIN vat de Autoriteit Persoonsgegevens de handelwijze met betrekking tot het onderzoeken van bittorrent-verkeer en het registreren van IP-adressen als volgt samen. BREIN zoekt via bittorrent indexeringswebsites (clients) op internet naar illegaal aanbod van bestanden. Indien deze worden aangetroffen, worden de betrokken IP-adressen vastgelegd met als doel het doen van onderzoek naar de betrokkenheid van de gebruikers bij handelingen die in strijd zijn met het auteursrecht van de bij BREIN aangesloten organisaties. De IP-adressen worden vervolgens gecategoriseerd op basis van prioriteringscriteria. De gegevens uit de categorie waarvan het vermoeden van (grootschalige) inbreuk op auteursrechten het grootst is en de gebruiker waarschijnlijk Nederlands is, worden onderworpen aan een nader onderzoek en overgeheveld naar het anti-piraterij databestand (bekend onder meldingsnummer 1231660) met als doel het ondernemen van handhavende acties ter bescherming en verdediging van de intellectuele eigendomsrechten van de bij BREIN aangesloten organisaties. Deze categorie gegevens wordt maximaal zes maanden bewaard in het kader van het bittorrent-onderzoek. De

Datum

6 januari 2016

gegevens uit de overige categorieën worden hetzij onmiddellijk, hetzij binnen 12 weken, vernietigd, waarbij de termijn van 12 weken is bedoeld om vast te stellen hoe actief de betreffende bittorrent-gebruiker betrokken is bij vermoedelijk inbreukmakende handelingen.

4 Beoordeling verwerking

Deze beoordeling is gebaseerd op de aan de verwerking ten grondslag liggende melding, de gevoerde correspondentie en overige informatie die door de verantwoordelijke is verstrekt, zoals de statuten van de stichting, de “Gedragsregeling inzake de verwerking van persoonsgegevens,” en het “Beleidsdocument voor informatiebeveiliging van de persoonsgegevens” van Stichting BREIN. (Hierna te noemen: “de gedragsregeling” en “het beveiligingsbeleid”).

Verwerking van persoonsgegevens die verborgen blijft voor de betrokkene (artikel 31 lid 1b)

Een groot deel van de IP-adressen en aliaassen van bittorrent gebruikers die Stichting BREIN zal verzamelen in het onderzoek zijn afkomstig van de betrokkenen waartegen de stichting geen verder actie onderneemt en waarnaar geen nader onderzoek wordt gedaan, omdat de stichting vaststelt dat er geen sprake is van evidente inbreukmakende handelingen die passen binnen het prioriteringsbeleid van de stichting. Het gaat om gegevens die Stichting BREIN vergaart door middel van eigen waarneming, zonder dat de betrokkene op de hoogte is. (Artikel 31 lid 1b). Uit hoofde van gegevensbescherming bestaat er daarom een bijzonder risico. In het onderhavige voorafgaande onderzoek beoordeelt de Autoriteit Persoonsgegevens of er voldoende waarborgen zijn getroffen om de belangen van de betrokkenen te dienen.

Verwerking strafrechtelijke persoonsgegevens (artikel 31 lid 1c)

De verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens is verboden ingevolge artikel 16 Wbp, tenzij een van de bepalingen in artikel 22 of 23 Wbp van toepassing is. De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat persoonsgegevens van betrokkenen die verdacht worden van schending van de Auteurswet, in het bijzonder de artikelen 31 tot en met 35d van de Auteurswet, aangemerkt moeten worden als strafrechtelijke persoonsgegevens. Artikel 22, vierde lid, onder c, Wbp stelt dat het verwerkingsverbod om strafrechtelijke persoonsgegevens ten behoeve van derden te verwerken vervalt als de verantwoordelijke voldoende passende en specifieke waarborgen treft en daarnaast de onderhavige procedure van een voorafgaand onderzoek is gevolgd, zoals bedoeld in artikel 31 Wbp. Daarnaast is de verwerking van strafrechtelijke gegevens onder omstandigheden toegestaan in het kader van het grondrecht op een eerlijk proces, gelet op artikel 23, eerste lid, onder c van de Wbp. Stichting BREIN heeft gedurende het onderzoek aannemelijk maakt dat de verwerking van de gegevens uit het bittorrent onderzoek gedeeltelijk noodzakelijk zijn voor de verdediging van een recht in rechte. Niet alle gegevens worden daar echter uiteindelijk voor gebruikt. Daarom beoordeelt de Autoriteit Persoonsgegevens hieronder de door BREIN getroffen waarborgen ter bescherming van de belangen van de betrokkenen.

Informeren van de betrokkene (artikel 34 Wbp)

Indien de verantwoordelijke gegevens verzamelt op de in de melding beschreven wijze, dan is hij op grond van artikel 34 Wbp verplicht de betrokkene te informeren over tenminste zijn identiteit en de doeleinden

Datum

6 januari 2016

van de verwerking, tenzij betrokkene daarvan al op de hoogte was of tenzij een uitzondering uit artikel 43 van de Wbp van toepassing is.

Stichting BREIN heeft verklaard dat betrokkenen worden geïnformeerd over het feit dat gegevens over hen (kunnen) zijn vastgelegd in het kader van het bittorrent onderzoek voor zover dat binnen de mogelijkheden van BREIN ligt. Betrokkenen worden in elk geval geïnformeerd zodra BREIN beschikt over contactgegevens van de betrokkenen. Omdat BREIN in de meeste gevallen een alias en een IP-adres slechts kortstondig vastlegt en geen nader onderzoek naar de identiteit van de betrokkene doet, is de stichting echter redelijkerwijs niet in staat om deze betrokkenen individueel te informeren over deze verwerking omdat men niet over contactgegevens beschikt.

Stichting BREIN is voornemens om via algemene aankondigingen op websites en in de media informatie te verstrekken over de te starten werkwijze, zodat bittorrent-gebruikers in het algemeen op de hoogte zijn van de voorgenomen gegevensverwerkingen. In deze informatie moet ten minste naar voren komen welke persoonsgegevens Stichting BREIN zal verwerken (IP-adres) en met welk doel (onderzoek naar betrokkenheid van bittorrentgebruikers bij auteursrechtsschendingen). Hiermee voldoet BREIN in principe aan de verplichting uit artikel 34, ten aanzien van betrokkenen wiens IP-adres wordt vastgelegd in het kader van het bittorrentonderzoek vanwege een vermoeden van betrokkenheid bij (grootschalige) inbreuken op intellectuele eigendomsrechten van de bij BREIN aangesloten organisaties, maar ten aanzien waarvan (nog) geen nader onderzoek naar de identiteit van de gebruikers is gedaan dat heeft geleid tot het achterhalen van contactgegevens.

De Autoriteit Persoonsgegevens wijst er op dat een voorwaarde voor de rechtmatigheid van de voorgenomen werkwijze is dat Stichting BREIN zich te allen tijde inspant om transparant te zijn over de voorgenomen gegevensverwerking. Dit betekent dat betrokkenen op de hoogte gesteld moeten worden van de verwerking van hun gegevens over deelname aan bittorrentverkeer, zodra dit redelijkerwijs mogelijk is, gegeven het feit dat het informeren van individuele betrokkenen voor aanvang van de verwerking van gegevens in de praktijk problematisch blijkt te zijn, anders dan via algemene aankondigingen. BREIN beroept zich niet op artikel 43 van de Wbp. De Autoriteit Persoonsgegevens stelt echter vast dat artikel 43, sub b, van de Wbp van toepassing is op de categorie Nederlandse IP-adressen die gedurende twaalf weken worden bewaard in het kader van het bittorrentonderzoek om te kunnen constateren of zij eenmalig in bittorrent-zwermen zijn aangetroffen of dat er sprake is van herhaling en om te kunnen bepalen of er sprake is van grootschalig aanbieden van auteursrechtelijk beschermde inhoud. Wanneer BREIN immers verplicht zou zijn om de betrokkene in eerste instantie al direct te informeren, is er redelijkerwijs geen mogelijkheid om de prioriteringscriteria toe te passen en om vast te stellen of een gebruiker bij herhaling deelneemt aan ongeautoriseerde bestandsuitwisseling. De Autoriteit Persoonsgegevens wijst er op dat Stichting BREIN steeds verantwoordelijk blijft voor het juist en adequaat informeren van de betrokkenen voor zover de Wbp dit eist.

Grondslag (artikel 8 Wbp)

Stichting BREIN heeft gemotiveerd aangegeven dat de stichting een gerechtvaardigd belang heeft bij het vastleggen van gegevens van bittorrent-gebruikers om te onderzoeken of deze gebruikers betrokken zijn bij inbreuk op de auteursrechten van haar achterban.

Datum

6 januari 2016

Stichting BREIN richt zich op bittorrent omdat dit een populaire methode is voor de ongeautoriseerde verspreiding van auteursrechtelijke beschermde werken via internet. Meer specifiek gaat het om de uitwisseling van werken waarvan de bij Stichting BREIN aangesloten organisaties de rechthebbenden zijn, zoals films, computerspellen, muziekalbums en pakketten met e-books.

Stichting BREIN heeft onderbouwd dat het ongeautoriseerd uitwisselen van auteursrechtelijk beschermd via bittorrent op grote schaal gebeurt en dat dit de rechthebbenden schade toebrengt.

De Autoriteit Persoonsgegevens acht het door Stichting BREIN nagestreefde belang gerechtvaardigd. Het verwerken van het IP-adres is in deze context het enige aanknopingspunt om de personen die vermoedelijk inbreukmakende handelingen verrichten op het spoor te komen. De voorgenomen gegevensverwerking dient echter noodzakelijk te zijn om dit belang te dienen en er dient gekeken te worden of het belang opweegt tegen eventuele inbreuken op de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, in het bijzonder het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. (artikel 8, onder f, Wbp). Het vastleggen van gegevens in het kader van bittorrentonderzoek is te rechtvaardigen door middel van een belangenafweging tussen het belang dat de stichting en haar achterban heeft bij dit onderzoek en de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen bij vastlegging van gegevens in het kader van het onderzoek. Deze belangenafweging krijgt invulling door middel van de begrippen proportionaliteit en subsidiariteit. Voor het verkrijgen van een rechtmatige grondslag op grond van 8, onder f, Wbp zullen in het kader van de belangenafweging passende waarborgen getroffen moeten worden.

Stichting BREIN heeft aangegeven dat niet zomaar alle aanbieders van bestanden via bittorrent worden onderzocht, maar dat er een nadere afbakening is gemaakt van het type bestanden wat in onderzoek is en dat er volgens bepaalde prioriteringscriteria wordt bekeken welke gebruikersgegevens verder worden onderzocht en welke niet. De Autoriteit Persoonsgegevens merkt op dat een dergelijke afbakening belangrijk is voor de proportionaliteit van deze werkwijze en dat het van belang is om gericht onderzoek te doen, in plaats van het hele Bittorrent verkeer te betrekken bij het onderzoek.

Nu Stichting BREIN heeft verklaard dat de toepassing van de prioriteringscriteria er toe leidt dat de meeste gegevens direct worden verwijderd en dat een groot deel van de overgebleven gegevens worden verwijderd als binnen 12 weken geen herhaling kan worden vastgesteld, oordeelt de Autoriteit Persoonsgegevens dat BREIN daarmee maatregelen heeft genomen ter afbakening van de gegevensverwerking en ter beperking van de omvang van het bittorrent onderzoeksbestand.

BREIN heeft op verzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens vooraf een inschatting gemaakt van de te verwachten omvang van het bittorrentonderzoek en deze met de Autoriteit Persoonsgegevens. Het is echter op voorhand niet duidelijk hoeveel inbreukmakende bestanden er worden gedeeld, hoeveel daarvan binnen de prioriteringscriteria vallen en hoeveel gebruikers daarbij betrokken zijn. De Autoriteit Persoonsgegevens benadrukt in dit geval dat Stichting BREIN zo gericht mogelijk te werk dient te gaan en dient te voorkomen dat er bovenmatige gegevens verwerkt worden, mede gelet op artikel 11 van de Wbp. De Autoriteit Persoonsgegevens acht het binnenhalen van een hoeveelheid gegevens die niet binnen een redelijke termijn kan worden beoordeeld vanwege de capaciteit van de verantwoordelijke, bovenmatig en in strijd met het beginsel van proportionaliteit. BREIN heeft hierom als aanvullende waarborg bepaald dat

Datum

6 januari 2016

de gegevens die binnen de onderzoekscriteria vallen maar ten aanzien waarvan niet binnen zes maanden een onderzoek is gestart, verwijderd worden.

De aard van de gegevens speelt een rol bij de beoordeling van de proportionaliteit van de verwerking ervan. Het onderzoek betreft niet alleen strafrechtelijke gegevens, het is gezien de voorgenomen werkwijze bovendien niet uit te sluiten dat zich onder de bittorrent gebruikers minderjarigen bevinden. BREIN heeft op verzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens aanvullende waarborgen opgenomen om de belangen te beschermen van personen die betrokken kunnen worden bij handhavingsacties die hun oorsprong hebben in gegevens uit het bittorrent onderzoek, terwijl zij op het moment van vastlegging van die gegevens minderjarig zijn.

Gelet op deze omstandigheden kan BREIN de voorgenomen gegevensverwerking baseren op de grondslag van artikel 8 onder f van de Wbp. Naast de toets op basis van artikel 8, onder f, Wbp moet het bittorrentonderzoek ook aan de andere voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens voldoen. In dit geval zijn met name de artikelen 6, 7, 9, 10, 13 en 76 van de Wbp van belang. Deze komen er kort gezegd op neer dat de verwerking behoorlijk en zorgvuldig moet zijn, dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld dienen te worden en dat persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk bewaard mogen worden. De verantwoordelijke dient te zorgen voor passende beveiligingsmaatregelen. Persoonsgegevens mogen slechts onder bepaalde voorwaarden worden doorgegeven naar landen buiten de Europese Unie. Ook de rechten van betrokkene, genoemd in de artikelen 35-42 van de Wbp, dienen als waarborg in de gedragsregeling vastgelegd te zijn.

Doel (artikel 7 Wbp)

Artikel 7 Wbp vereist dat persoonsgegevens alleen 'voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld mogen worden'. Het door Stichting BREIN geformuleerde doel voor de verwerking van IP-adressen en gebruikersnamen van bittorrent gebruikers is om onderzoek te doen naar de betrokkenheid van bittorrent-gebruikers bij handelingen die vermoedelijk inbreuk maken op auteursrechten. Dit doel past binnen de statutaire doelen van de stichting. De Autoriteit Persoonsgegevens acht deze doelomschrijving voldoende duidelijk en welbepaald.

Verdere verwerking (artikel 9 Wbp)

Op grond van artikel 9 Wbp mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verkregen. Stichting BREIN heeft verklaard dat de stichting het onderzoek geheel zelf zal uitvoeren en dat er geen gebruik gemaakt zal worden van de diensten van bewerkers, derde partijen of leden van de stichting, in het kader van het bittorrentonderzoek. BREIN heeft tevens verklaard dat derde partijen geen toegang hebben tot de gegevens die vastgelegd worden in het kader van het bittorrent onderzoek en dat zij geen gegevens zal verstrekken aan opsporingsautoriteiten zonder dat zij daartoe wettelijk verplicht is. De situaties waarin gegevens in aanmerking komen voor doorgifte aan derden zijn, gelet op de uiteengezette werkwijze, zeer beperkt. De categorie derden aan wie gegevens verstrekt kunnen worden betreft alleen de bij Stichting

Datum

6 januari 2016

BREIN aangesloten (auteurs-)rechthebbenden en de personen en instanties die direct betrokken zijn bij een eventuele gerechtelijke procedure ter bewijs, verdediging of handhaving van intellectuele eigendommen in rechte.

Bewaartermijn (Artikel 10 Wbp)

Er zijn drie bewaartermijnen bepaald voor de gegevens die worden vastgelegd in het kader van het bittorrentonderzoek. Stichting BREIN heeft aangegeven dat gegevens van gebruikers die deelnemen in een zwerm waarbinnen een auteursrechtelijk beschermd werk onrechtmatig wordt gedeeld, maar die niet binnen de prioriteringscriteria vallen niet vastgelegd worden ofwel onmiddellijk, na het vaststellen van een te geringe relevantie van de gegevens, verwijderd worden. De gegevens van gebruikers die op het eerste gezicht binnen de prioriteringscriteria vallen worden 12 weken bewaard om Stichting BREIN in staat te stellen om te bepalen of er sprake is van “grote uploaders”, oftewel gebruikers die binnen die periode bij herhaling en op grote schaal vermeend onrechtmatige bestanden delen. Wanneer dit niet het geval blijkt te zijn worden de gegevens verwijderd na de termijn van 12 weken. Ten aanzien van de gebruikers die wel aangemerkt worden als “grote uploaders” besluit Stichting BREIN of zij wel of niet voornemens is nader onderzoek te doen. In dit kader zal de stichting de gegevens maximaal zes maanden bewaren.

De termijn waarbinnen de gegevens nader onderzocht kunnen worden hangt samen met de gestelde bewaartermijnen. Stichting BREIN heeft onderbouwd dat er een bewaartermijn van zes maanden noodzakelijk is, om te bepalen of er aan de hand van de vastgelegde gegevens van grote/eerste uploaders een aanleiding of mogelijkheid is tot het ondernemen van vervolgacties, zoals het achterhalen van nadere persoonsgegevens van de betrokkene(n) via de internet service provider. De Autoriteit Persoonsgegevens is van oordeel dat deze bewaartermijnen in overeenstemming zijn met de Wbp.

Alleen ter zake dienende gegevens (artikel 11 Wbp)

De verwerking van persoonsgegevens is alleen toegestaan voor zover die gegevens toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn en bovendien wordt gelet op een juiste en nauwkeurige verwerking (artikel 11 Wbp). Zoals hierboven beschreven past Stichting BREIN prioriteringscriteria en bewaartermijnen toe ter voorkoming van een bovenmatige gegevensverwerking. Het bittorrent-onderzoek omvat geen andere gegevens dan IP-adressen en aliassen van gebruikers van een bittorrent-client. Pas bij nader onderzoek naar een bittorrent-gebruiker worden meer soorten persoonsgegevens vastgelegd in het anti-piraterij onderzoeksbestand. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft Stichting BREIN gevraagd om in haar gedragsregeling te waarborgen dat de betrokkene het recht op correctie of verwijdering van onjuiste gegevens heeft. De juistheid van de persoonsgegevens kan worden gecontroleerd door middel van een inzageverzoek van de betrokkene. Dit is vastgelegd in artikel 9 van de gedragsregeling. Daarmee voldoet de voorgestelde verwerking aan de eis van artikel 11 Wbp

Beveiliging (artikel 13 Wbp)

Verzamelde persoonsgegevens dienen ingevolge artikel 13 Wbp op passende wijze technisch en organisatorisch te worden beveiligd tegen verlies, diefstal of ander oneigenlijk gebruik.

Het beveiligingsbeleid van Stichting BREIN voorziet daarin, onder meer, door de toegang tot de persoonsgegevens te beperken tot de daartoe uitdrukkelijk geautoriseerde medewerkers en door het

Datum

6 januari 2016

gebruik van persoonlijke inlogcodes. Daarnaast zijn de gegevens die door BREIN worden vastgelegd in het kader van het bittorrentonderzoek niet toegankelijk via internet. Stichting BREIN heeft de Autoriteit Persoonsgegevens op diens verzoek geïnformeerd over diverse fysieke en logische beveiligingsmaatregelen die binnen de organisatie zijn getroffen. Het beveiligingsbeleid van Stichting BREIN geeft op een juiste wijze invulling aan de beveiligingseisen uit de Wbp, onder meer omdat het beleid op een risicoanalyse gebaseerd is en omdat er sprake is van logboeken, fysieke beveiliging en een vastgelegde werkprocedure voor incidentenbeheer. Stichting BREIN heeft de Autoriteit Persoonsgegevens in de vorm van de gedragsregeling en het beveiligingsbeleid inzicht gegeven in de getroffen fysieke maatregelen ter beveiliging van persoonsgegevens en de gedragsregels voor informatiebeveiliging medewerkers. De Autoriteit Persoonsgegevens oordeelt dat de gedragsregeling en het beveiligingsbeleid voorziet in passende beveiligingswaarborgen, zoals vereist wordt door artikel 13 van de Wbp.

Doorgifte (artikel 76 Wbp)

Stichting BREIN heeft aangegeven dat de (persoons)gegevens uit het bittorrent onderzoek kunnen worden doorgegeven aan rechthebbenden die aangesloten zijn bij de stichting, wanneer deze partijen zelf de betrokkene willen aanspreken wegens schending van intellectuele eigendomsrechten, of wanneer zij hun rechten in juridische procedures verdedigen of handhaven. Daarbij is aangegeven dat deze rechthebbenden in sommige gevallen buiten de Europese Unie gevestigd zijn, namelijk in de Verenigde Staten van Amerika (VS). BREIN heeft verklaard dat zij in dat geval de gegevens alleen verstrekt aan vestigingen van de rechthebbende partij die zich in de Europese Unie bevinden. Mogelijk worden de gegevens binnen de organisatie van de rechthebbende doorgegeven naar de VS, maar dat is alleen het geval als de gegevens noodzakelijk zijn voor de verdediging of handhaving van intellectuele eigendomsrechten. Stichting BREIN heeft aannemelijk gemaakt dat er slechts in een beperkt aantal gevallen sprake is van doorgifte van persoonsgegevens aan partijen buiten de Europese Unie en dat dit slechts zal gebeuren als dat noodzakelijk is voor de vaststelling, uitvoering of de verdediging van een intellectuele eigendomsrecht in rechte, zoals bedoeld in artikel 77, eerste lid, onder d, van de Wbp.

5 Conclusie

Op grond van het voorgaande concludeert de Autoriteit Persoonsgegevens dat de door de melder beschreven voorgenomen verwerking bittorrent onderzoeksbestand voldoende waarborgen bevat, die nodig zijn om een behoorlijke en zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens mogelijk maken, zoals bedoeld in artikel 6 Wbp. Naar aanleiding hiervan heeft de Autoriteit Persoonsgegevens besloten de beschreven voorgenomen verwerking met de naam bittorrent onderzoeksbestand rechtmatig te verklaren. De Autoriteit Persoonsgegevens is van oordeel dat de voorgenomen verwerking rechtmatig is wanneer het bovenstaande in acht wordt genomen en wanneer de verwerking geschiedt op de wijze die beschreven is in dit besluit.

Stichting BREIN is voornemens om naar aanleiding van de illegale uitwisseling van auteursrechtelijk beschermde werken via bittorrent netwerken een bittorrent onderzoek te starten. In het kader van dit onderzoek worden door Stichting BREIN IP-adressen en aliases van gebruikers van bittorrent clients vastgelegd, waarmee tussen de houders van die IP-adressen ongeautoriseerd (delen van) auteursrechtelijk

Datum

6 januari 2016

beschermde werken worden uitgewisseld. Deze gegevens worden voor intern gebruik gecategoriseerd en de na selectie resterende persoonsgegevens worden opgenomen in het onder nummer 1231660 gemelde anti-piraterij databestand ter verdere verwerking, met het oog op het verdedigen van auteursrechten van de bij de stichting aangesloten partijen.

De grondslag voor de verwerking betreft een gerechtvaardigd belang zoals bedoeld in artikel 8 onder f Wbp. Op basis van de verklaringen van Stichting BREIN stelt de Autoriteit Persoonsgegevens vast dat er een adequate uitwerking is van de inhoudelijke waarborgen die behoorlijke en zorgvuldige gegevensverwerkingen aannemelijk maken. Daarnaast voorziet de gedragsregeling en het informatiebeveiligingsbeleid in organisatorische waarborgen, die een juiste en zorgvuldige gegevensverwerking aannemelijk maken. De gedragsregeling kent verder een uitwerking van de rechten van betrokkenen die voor de noodzakelijke balans en correctiemogelijkheden zorgen.

Een en ander laat onverlet dat u vanaf de datum van het definitieve besluit, aan de Autoriteit Persoonsgegevens elke vijf jaar een afschrift van een privacy auditrapport dient toe te zenden waaruit blijkt dat u nog steeds conform de omschreven wijze persoonsgegevens verwerkt als vermeld in dit besluit. In het geval een wijziging van de verwerking van persoonsgegevens door een gewijzigde/nieuwe werkwijze leidt tot een andere verwerking dan waarop deze rechtmatigheidsverklaring ziet, dient u de gewijzigde, respectievelijk nieuwe, werkwijze bij de Autoriteit Persoonsgegevens aan te melden. De Autoriteit Persoonsgegevens zal opnieuw besluiten of sprake is van een rechtmatige verwerking. Deze verklaring in dit besluit laat onverlet dat klachten of andere informatie over de verwerking er alsnog toe kunnen leiden dat de Autoriteit Persoonsgegevens nadere inlichtingen inwint of een onderzoek start.

Datum

6 januari 2016

6 Afsluiting en rechtsmiddel

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na publicatie van dit besluit om de beschreven verwerking rechtmatig te verklaren beroep instellen tegen dit besluit bij de sector bestuursrecht van de rechtbank. Bij het indienen van beroep is het van belang dat - ingevolge artikel 6:13 Awb - geen beroep kan worden ingesteld bij de rechter door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijze (als bedoeld in artikel 3:15 Awb) naar voren heeft gebracht. Alleen een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend, kan beroep in stellen en dan nog uitsluitend voor zover het de onderdelen van het besluit betreft waartegen zijn zienswijze zich richtte. Die beperking geldt niet voor zover in het definitieve besluit wijzigingen zijn aangebracht ten opzichte van het ter inzage gelegde ontwerpbesluit.

Het indienen van een beroepschrift schort de werking van dit besluit niet op. Indien onverwijlde spoed – gelet op de betrokken belangen – dat vereist kan de voorzieningenrechter van de rechtbank worden verzocht een voorlopige voorziening te treffen.

's Gravenhage, 6 januari 2016

Autoriteit Persoonsgegevens,
Voor deze,

mr. U. H. Oelen,
Hoofd Afdeling Toezicht Private sector